

NAAR DE BRON VAN DON BOSCO'S CHARISMA

Trouw aan de paus

Op 7 februari vierden we de gedachtenis van de zalige paus Pius IX: een goede gelegenheid om iets te schrijven over de pausen die Don Bosco gekend heeft. Toen Giovanni Bosco in 1815 geboren werd, leidde paus Pius VII de Kerk. Deze stierf in 1823. Daarna volgden Leo XII (tot 1829), Pius VIII (tot 1830) en Gregorius XVI (tot 1846). Pius IX werd gekozen in 1846. Hij werd in 1878 opgevolgd door Leo XIII. Vooral Pius IX en in mindere mate Leo XIII hebben een rol gespeeld in het leven van Don Bosco. Pius IX was de paus die in 1854 het dogma van Maria Onbevlekt afkondigde (zie bijdrage 18) en het 1ste Vaticaans Concilie (1869-1870) samenriep. Hij was ook degene die de Constituties van de salesiaanse congregatie definitief goedkeurde (1874).

Van paus Pius IX kreeg Don Bosco zeer veel vertrouwen. Hij werd meer dan eens uitgenodigd in Rome om met de paus van gedachten te wisselen over moeilijke toestanden. Wederzijds groeide er een grote waardering. Bovendien had Don Bosco geluk: Pius IX werd de langst regerende paus uit de hele kerkgeschiedenis: van 1846 tot 1878.

Trouw aan de Kerk en aan de paus is in onze tijd, ook voor veel katholieken, niet vanzelfsprekend. Don Bosco echter was op dit vlak zeer principieel: voor hem was de paus de plaatsvervanger van Christus en bijgevolg werd de eerbied voor de paus niet in vraag gesteld. De onvoorwaardelijke trouw van Don Bosco ten aanzien van de paus moet je uiteraard zien tegen de achtergrond van die tijd. Enerzijds was het normaal dat Kerk en paus richtinggevend waren voor de priesters (en bij uitbreiding voor alle gelovigen). Anderzijds brachten politieke ontwikkelingen antikerkerlijke tendensen op gang en ontstond er ruimte voor andere religieuze strekkingen. Kerk en paus kwamen onder druk te staan en Don Bosco werd, vooral door middel van zijn geschriften, een vurig verdediger van het katholieke geloof, of zoals hij het noemde: de 'ware leer'. Begrippen als 'multiculturele samenleving' of 'interreligieuze dialoog' waren toen nog niet aan de orde. De Kerk en de paus hadden het in de visie van Don Bosco hoe dan ook bij het rechte eind.

Tegen die achtergrond wordt duidelijk waarom Don Bosco geen enkel evangelieverzoeker zo vaak citeerde (126 keer) als het vers waarin Christus het leiderschap van de Kerk toevertrouwde aan Petrus (Mt. 16,18-19: "Ik zeg je: jij bent Petrus en op die steenrots zal Ik mijn Kerk bouwen ..."). Het hoofd van de Kerk, zo stelde Don Bosco in zijn *Kerkgeschiedenis*, is Christus en Hij gaf de volle verantwoordelijkheid door aan Petrus en zijn opvolgers. Op de eerste bladzijde van dat boek liet hij een afbeelding plaatsen waarop Petrus geknield sleutels ontvangt uit de handen van Christus. Het opschrift bij deze prent luidde: 'Ik zal u de sleutels geven van het koninkrijk der hemelen'. Diezelfde zin kon je ook vinden op de muur onder de portieken van het Oratorio in Valdocco. Elders schreef Don Bosco: 'Zoals er geen huis is zonder fundament, zo is er geen Kerk van Jezus Christus zonder Petrus'. En verder: 'Wie niet trouw is aan Petrus bevindt zich op een dwaalweg'. Herhaalde malen riep Don Bosco op die manier alle christenen op tot eenheid.

Wilfried Wambeke